ИЮНЬ
20
Вторник
1939 он
№ 139 (2779)
Сэн 10 мнгэ

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

URGASA XURIAALGADA KOMBAINANUUDIIJI BELEDXEXE

Partiina aktiival mynөө bolzo baigaa suglaanuud ba paartiin oblastnoi komiteedyydei pleenymyyd bolbol BKP(b)-ein CK-gei maiska pleenymei istoriiçeska togtoomzonuudiiji gyngegiigөөr ba serьjoozno r, bolьşeviig principiaalьnostьtaigaar zybşen xelsened. Partiina aktiiv xadaa urgasiin jirexe xuriaalgiin ba xydөө azaxiin produkca beledxelgiin asuudalnuudta jixe xaixaramzaa tabina. Kolxoozuudai obşceestvenne azaxiiji saaşadanь bexizyylxe tuxai anxaral bolbol xydөө azaxiin jabuulagdaza baigaa xydelmerinyydiiji, ilangajaa urgasa xuriaalga, ene şuxaliin şuxala kampaaniiji amzaltatai-gaar yngergelgetei tahaldaşagyi xolbootoi.

Paartiin Centraalьna Komiteed ba SSSR-ei Sovnarkoom bolbol xuriaalgada ba beledxelge ıyydte beledxelze tuxai togtool soogoo, xuriaalgiin urda teexi xydelmerinyydiiji organizovaalxa bojevoi prograammiiji ygөө. Ene togtool soo, maşiinanuudiiji obslyyzevelxiin tula kombainanuudiiji ba texniiçeske kvalifiiciirovanne kaadrnuudiiji beledxelgetei xolbootoi asuudalnuudta nileed jixe huuri ygteheniiь slyçaino bişe. Kombain —xuriaalgiin tyryy maşiina myn.

„Kombainiin udxaşanaranь Jyyb gebel, — tyryy kombainioornuud ba kombainioorkanuudai soveşçaani deere nyxer Staalin zaagaa hen,—tere xadaa sag soonь urgasa xuriaaxiji tuhaladag. Nyxed, ene bolbol ton jixe ba serьjoozno xereg myn.

Zygөөr, kombainiin udxaşanaranь eneegeer xizaarlagdaşana bişe. Yşөө terenei udxaşaranь Jyyb gebel, tere xadaa bideneriiji ugaa jixe geegdelnyydhee zailuulna“.

Egeel iimehee, kombainanuudai jamar baidaldaa baihaniiнь, arsaltagyigөөr tedenerei xydelmerilxenь xadaa olonxidool, xuriaalgiin, xydөө azaxiin iime sloozno ba xariuusalgata kampaaniin amzaltaiiji todorxoilno.

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkoom bolbol„remoontiin yniier sanariiji tuilaza, pravitelьstvaar togtoogdohon bolzornuudta, avtomaşiinanuud, kombainanuud ba xuriaalgiin busad maşiinanuudai remoont dyyrgelgiiji zangaxiinь“, partiina, soveed ba gazartariaalangai oorganuudai erfite xehen baina. Zygөөr, yngeregşe ziieixhee nege baga deegyyr baibaşji, kombainanuudai remoontiin teempeyydenь jixe le dutuu baina. Ijyyniin arbanda, kapitaalьna remoontiin plaan 50 proceent, tekyyşçe remoontiin—51 proceent dyyrgegdehen ba xuriaalgada egeel tyryyşeer oroxo, urda raioonuudta remoontiin xolşoluulagdaza baihaniinь ‑ ilangajaa tesexeer bişe.

Zyyn raioonuudta kombainanuudai remoontiin jabasa tuxai husagaar xelexe xeregtei. Ene, polozeeni ton muu baina. Altaiska ba Krasnojaarska xizaarnuudta, Oomsko, Çeliaabinsko, Sverdloovsko, Nobosibirske oobiastьnuudta, ynen deeree, remoontdo hajal orozo baina. Niutagai partiina, soveed ba gazartariaalangai oorganuud bolbol kombainanuudiiji, xuriaalgada beledxexiin tylөө xariuusalgiin mederelleer nebtereegyi ba yngeregşe ziinyydeee zişeegeer, paarti ba pravitelьstvaar erid xatuugaar bu-ruuşaagdahan, ştyrvaalnuud, avraalnuud geze metiin meetodyydte naidanad.

Remoontiin teempnyydiiji xurdadxaza, tiixe zuuraa, şanaainь xoinohoo narin niagta kontroolь baiguulxa şuxala. Kombainanuud remoontiin şanaranь jamarşji zemegyi baixa johotoi. Ene zilde, ylemze olon tooto kombainanuud zyyn raioonuudta abaaşagdaxa baina. Ende, xuriaalga yngergelgiiji xyngedexiin, 1938 ondo bolhon talxa tariaanai jixenyyd geegdelnyydiiji zailuulxiin tula, byxil xemzeenyyd uridşalan abtaza baina. Kombainovo paarkiin ene şine nemeltiiji zybөөr xereglexe—iime şuxaliin şuxala zorilgo xadaa SSSR ei Narkomzeemei ba niutagai gazartariaalangai oorganuudai urdanь baina. Eneenei tulada, erxim traktoriistnuudhaa, kombainioornuudai dutaad baigaa tooji ba tedenerei tuhalagşanariiji, tyryyşiin eelzeende beledxexe xeregtei.

Gebeş, BKP (b)-ein CK-gei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi speciaalьna uridşalan hanuulbaşji, zyyn raioonuudta kombainioornuudiiji beledxelge xadaa yşөө mynөө xyrter hyylşiin huurida jabana. Tende, ton olon rezolyycenyyd, eldeb janziin ujalganuud gargagdana, zygөөr, egeel glaavnoь—paarti ba pravitelьstviin togtoomziiji dyyrgexiin tylөө ynexөөr boьşeviig temesel yşөөl ygei.

Kvalifiiciirovanne mexanizaatorska kaadrnuudiiji beledxexe talaar operatiivna xytelberi ygei. Zişeenь, paartiin Altaiska xizaarai komiteed ba xizaarai gazartariaalangai tahag bolbol kombainioornuudiiji beledxelge tuxai xeden zuugaad telegraamma uudiiji raioonuudta elьgeegee. Xeden yderei torşo soo, xizaarai gazartariaalangai tahag xadaa 7 miangan tyxeriigiiji telegraammanuudta gargaşalaa. Xarin, xeregenь huurihaa yşөөl ygeleegyi. Speciaalьna kyyrsnyydte, mianganaa deeşe traktoriistnuud huralsaxa johotoi baihan aad, 444 xynyyd huralsaza baina.

Krasnojaarska xizaarta, kombainioornuudai kyyrsnyydenь ykomplektovaalagdaagyi. Ene xadaa jyygeer tailbariagdanab gebel, xizaarai gazartariaalangai tahag bolboi MTS-uudta raznoriaadkiiji ygөөd, terenei gee jamaraar dyyrgegdeze baihiijinь, şalgaagyi.

Endyynyydiiji zahaxa ba zyyn raioonuudiiji mexanizaatorska kaadrnuudaar xangalgiiji tuilaxiin tula sag yşөөl bii. Zygөөr, eneenei tula bolьşeviig johoor orolsoxo, xydelmeriөө zahan haizaruulxa xeregtei.

Xuriaalgiin xaluun yjede, kombainanuud bolbol arsaltagyi xydelmerilxe johotoi. Egeel iimehee, BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtool soonь, kombainanuudai narin niagta ba sag soonь xaruuhalgiiji organizovaalxa şuxala geze temdeglegdene. 15-20 kombainanuudta nege avtoperedviznoi masterskoiji MTS bolbol sovxoozuudta baiguulxa bolbol şuxaliin xemzeejabuulganuudai negeniinь myn bolno.

Ene xeregte xaişaxeregeer xandalgada eses tabixa sag tulaa. Kombainanuudai texniiçeske obslyyzivelgiiji jixe ynderte tabixa xeregtei. Avtoperedvizkenyydiiji organizaacalgiin kalendaarna xatuu bolzornuudiiji baiguulxa şuxala.

Uçaastoguudiiji kombainanuudta sag soonь daalgaza ygelge ba kombainovo agregaadiiji zybөөr komplektovaalalga bolboi xuriaalgiin amzaltada jixe udxaşanartai. Krlimei olon MTS-uud xadaa ene xydelmeriiji hainaar jabuulaa.

Hajaxan, SSSR-ei Narkomzeemei aktiival suglaan boloo. Aktiiv deere vestypaalhan, gazartariaalangai xydelmerilegşed bolbol xuriaalgada beledxelgiin talaar hula xytelberiiinь tylөө, tuxsaitbal, kombainanuudai remoontiin ba mexanizaatorska kaadrnuudiiji beledxelgiin xysed bişe teempn ydei tylөө, Narkomaadai xytelberilegşedei zybөөr kritikovaalaa. Gazartariaalangai oorganuudai zorilgo, partiina ba soveed organizaacanuudai zorilgo Jyyb gebel, zygөөr, negeşji minuutiiji geengyi, endyynyydee zahaxiin tula xuriaalgiin urda teexi xydelmerinyydei, byxii şiidxexii uçaastoguudiiji kontroolь ba xaralga doroo abxa, BKP(b)-ein maiska pleenymei togtoomzonuudiiji bolьşeviig johoor bejelyylxe.

(„Praavdiin“ tyryy bişeghee).

1937 onoi ijyyniin 20-do, Soveed Sojuuzai Geroinuud nyxed Çkaalov, Baidykoov ba Beliakoov bolbol Moskvaa—Xoito poolius—AXŞ gehen marşruudaar, buungyi niideigiiji dyyrgehen baina.
ZURAG DEERE: „SP-25“ samolioodoi geroiiçeska ekipaaz (baruun garhaa) G. T. Baidykoov. V. P. Çkaalov, A. V. Beliakoov gegşed Portlaandiin şalardaxi (Vaşingtoon ştaad) aerodroom deere.

PETROGRAADAI GEROIIÇESKA OBOROONIIN XORINZILEI OI

Leeningraadai ba byxii Soveed Sojuuzai azalşad bolbol ijyyniin 16-da, „Kraasna goorka“ foort deerexi kontrrevoliycioonno miateeziiji likvidaacalgiin xorinzilei oiji temdeglehen baina.

1919 onoi exieer, Antaantiin gyrenyyd bolbol Germaani ba Aavstriiiji ilaad, Soveed Rossiido esergyysyylen ton jixe voejenne xysenyydiiji elьgeehen baigaa.

Xabaranь, admiraal Kolçaag bolbol ugaa jixe aarmitajaa Voolgo xyrehen baigaa, Antaant xadaa admiraal Kolçaagta glaavna naidabarlaa yzyylhen jym. Ulaan Aarmi bolbol apreelьde, Kolçaagiiji serьjooznoor diilehee, hyyleerenь Uraal ba Sibiiriiji tereenhee syleelhen baina. Sagaantanai tiil soo bii bolhon, xysen tyges partizaanska otriaaduud Ulaan Aarmiiji demzee hen.

Generaal Jydeeniçiin sagaan-gvardeiska aarmi bolbol gadaadiin interveentnyydei demzelge doro, Petrograad teeşe genete dobtolzo, ton jixe ajuultai bolgohon jym. Petrograadta kontrrevoliycioonno zaagovornuudai eliryylegdehen uşar xadaa polozeeniiji byri serьjoozno bolgohon baigaa. Nyxer Voroşiilov bolbol „Staalin ba Ulaan Aarmi“ geze kniige soogoo, ene yje tuxai iigeze xelene: „Xilenyyd deere izmeene exilee. Manai xeden poolknuud protiivnigai talada orobo, „Kraasna goorka“ ba „Seeraja loşadь“ geze foortnuud bolbol Soveed zasagta sexe esergyysen vestypaalza baigaa... Polozeeniiji tere darii arşalxa xeregtei baigaa.

Centraalьna Komiteed bolbol ene zoriigoor nyxer Staaliniiji daxin huugana. Gurban nedeeliin torşo soo, nyxer Staalin bolbol erid pereloom xehen jym“.

1919 onoi ijyyniin 13-nai hyni, „Kraasna goorka“ foort deere, generaalai xybuyn, caarska slyyzbiin poryyçig baihan Nekliyydov ba terenei sugluulhan urdiin oficeernyydei gryyppiin xytelberi doro kontrrevoliycioonno miateez exilee hen.

Miateeznigyyd bolbol byxii kommuniistnuudai ba terenei toodo 80 xyn ydei sostaavtai kommuniis otriaadai buu zeb segyydiiji buliaaza abaad, arestovaalhan baigaa. Byxii arestovaalhan 350 garan xynyydiiji betoniirovanna kazemaat soo xaahan jym. Predaatelь Nekliyydov bolbol „Kraasna goorka“ bolbol tanai medelde oroo geze, fiinske sagaangvardeicyydte raadioogoor medeesebe „Kraasna goorkodo“ „Oobryçev“ ba „Seeraja loşadь“ foortnuud negedebe. Nekliyydov bolbol Kronştaadta ylьtimaatym bariuulza, bejee tuşaaxliiнь erihen baigaa. Xariuu abangyigөөr, Nekliyydov bolbol Kronştaad teeşe artilleriiske gal neehen jym.

Nyxer Staalin bolbol ijyyniin 14-de, kontrrevoliycioonno miateeziiji likvidiirovelgiiji xytelberilxiin tula, erjenyyddexi gryyppiin ştaabta, Oranijenbaaym oşoo hen. Ijyyniin 16-da, 0 çaas 30 minuutada „Kraasna goorka“ bolbol geroiiçeska ulaan çaastьnuudaar ezelegdehen baina. „Oobryçev“ ba „Seeraja loşadь“ bolbol byri urid suxariza, bejee tuşaahan baigaa.

„Kraasna goorkiiji“ dobtolon ezelxedee, geroiizm gargahanaiнь tylөө, Petrograadska soveed bolbol Baltiiska floodoi moriaaguudiiji znaamiaar şagnahan baina, eneen deerenь iigeze bişeetei:„ „Kraasna goorka“ foort deerexi izmeeniiji daraban, aldar soloto moriaaguudta“. (TASS).

XILIIN SAANAHAA TELEGRAAMMANUUD

Ispaanska altiiji fraankoda ygexiiji aangli baalna

Loondon, ijyyniin 15 (TASS). „Deili ekspreess“ gazeedei medeesehenei johoor, Barselonaa buulgaza jirehen Fraancadaxi angliiska posool Fiippisyyde, francuuzska baankada baihan 8 millioon fyynt sterliing ispaanska altiiji generaal Fraankoda ygexiiji Daladьjeen urda baalalta xeiiji daalgagdaba.

Gazeedyydei xeleh nei johoor, francuuzska minindeel Boonne bolbol ene altiiji Fraankoda dariir ygexiiji zybşөөne, gebeşji, bişe miniistrnyyd bolbol, „generaal Fraankiin Fraancada hain xandalgiiji“ garantiirovalxiin tula, ene bolbol „Oosiin“ dergzaavanuudta oroxo ba altiiji barixa duratai geze bejee arşalna.

ANGLIISKA VOJEENNE BA AVIACIOONNO ATTAŞEEN TYYRCEDE JIRELCE

Loondon, ijyyniin 15 (TASS). Reiter agentstviin medeesehenei johoor, Stambuulda jirehen Tyyrcedexi angliiska posoolьstviin vojeenne attaşee geneeraal Lyynde ba agaarai floodai polkoovnig aviacioonno atteşee Dzoordz bolbol Ankaraada jirebe. Tedener bolbol ende, xariisan tuhalalsaxa tuxai aanglo-tyyreecke soglaşçeeniiei xolbootoi asuudalnuudai talaar tyreecke aarmiin xytelberilegşedtei soveşçaalxa baina.

Aanglo-Japoonsko xarilsaan

Loondon, ijyyniin 15 (TASS). Ysegelder, obşçeiniin palaadta, gadaada xeregyydei miniistriiji orologşo Beetler bolbol, Tianьcziindexi angliiska konceessiin japoonsko boikootdoi daşaramduulan abtaza baixa xemzeenyyd xadaa, japooncuudai jabuulgiin xaraakterhaa eli xemzeede duldiidaxa geze medyylbe. Angliisko pravitelьstvo bolbol ene asuudalda Angliiska ba amerikaanska pravitelьstvenyydtei niagta kontaaktiiji demzene.

„Deili mirrooroi“ xelehenei johoor, Aanglda abaaşagdadag japoonsko tovaarnuudta tariiiji yrgexe, valiuutna xizaarlalgiiji bii bolgoxo, Britaanska impeeriidexi poortnuudiiji, japoonsko syydnenyydei xereglexiijinь zogsooxo geze uridşalan xaraalna. Avtoriteetne kryygyydte, gazeed bişene, Tianьcziindexi angliiska konceessiin japoonsko plokaada bolbol Daalьna-Vostoog deerexi angliiska xudaldaanda esergyy japoonsko temeselei yrgen plaanuudiiji bejelyylgede tyryyşiin alxamiiji xene geze medyylne. Xitad uhanuudta baihan angliiska floodto byxezyylgiiji elьgeexiiji uridşalan xaraalagdana.

Ysegelder Beetler bolbol Xitadai xeregyydei talaar parlaamentiin komissiin tylөөlegşedei delegaaciiji, tereşelen Leiboristske paartiin tylөөlegşedei delegaaciiji tuşaan abhan baina. Tede xojuulaa, Xitaddxi angliiska erxenyydiiji ebdehen japooncuudta esergyysen erid xemzee abxiiji eribe.

Poolьsko-Slovaacka xiledeerexi xyşer xynde polozeeni

Loondon, ijyyniin 15 (TASS). „Nьjuus Kroonkil“ gazeed bolbol Poolьsko-Slovaacka xile deere germaanska sergyygdel koncentraacalgada xariuu bolgon, poolьsko pravitelьstvo xadaa ysegelder kvaleriiske ba artilleriiske poolknuudta rezervistnyydei şine gryyppenyydiiji uriaalaba geze medeesene.

„Taalms“ gazeed bolbol Praagadaxi Giimmlerei jirehentei daşaramduulan ton jixe sobiitinuudiiji xylieene geze damzuulan xelene. Gazeed bolbol, hajaar jamar negen şiidxexii alxamiiji uridşalan abxa gehen, Germaaniin xaraalalga tuxai gerşelhen xeden olon priiznaguudiiji toolno. Pardyybicedexi ba Praagadaxi maşiniistnuudta, parovoozuudaa oiriin xojor yderte paartai zandanь barixiiji zaxiragdaba.

Germaano-Baraziilьska xarilsaanuudiiji hergeen bodxolgo

Nьjuu-Ioork, ijyyniin 15 (TASS). Yngerhen zilei oktiaabrьda taharşahan, Germaani ba Braziili xojoroi xoorondoxi diplomatiiçeska xarilsaanuud daxin bodxoogdobo. (Germaano-Braziilьska diplomatiiçeska xarilsaanuud bolbol Braziilide, germaanska posool Riitterei saaşanxi jirelgede duragyidege, Braziilьska pravitelьstviin germaanska praviitelьstvoo zaahanainь hyylde zogsoogdohon baina. Ene bolbol yngerhen zilei main 21-de Braziilida faşiis jabuulga xehenteinь daşaramduulan arestovaaluulhan germaanska faşiistnuud ba aagentnuudiiji ymөөrehen baigaa).

BEELЬGIDE FAŞIIS HANDARGALGIIN DEEJATELЬNOSTЬ

Briyyssel, ijyyniin 15. Parlaamentda,socialiis depytaaduud Pьjeeraar ba Balьtazaaraar, oruulagdahan, Beelьgedexi germaanska jabuulganuud tuxai asuudaliiji zybşen xelsebe. Edener bolbol germaanska aagentnuudai handargalgiin xydelmeriin olon tooto faaktnuudiiji xelebe. Preenide vestypaalagşad bolbol Beelьgide faşiis agentyyriin jabuulganuudiiji zogsooxiin erid xemzeenyydiiji erize, germaanska aagentnuudiiji nerilji nereine. (TASS).

Partiiina azabaidal

Erxim agitaator

Nyx. Kovalioova bolbol Selengiin paroxoodstviin garaazai xydelmerişedei dunda agitacioonno xydelmeriiiji 1939 onoi fevraalь harahaa exilze jabuulhan baina. Nyx. Kovalioova bolbol daalgagdahan xydelmeridөө xariuusalgataigaar xandadag ba zaniaatidaa serьjooznoor beledxedeg baina. Plaanaigaa johoor zaniaatijaa sag bolzortonь yngergene.

Nileed olon gazeed ba zurnaalnuudiiji unşaza, xeregtei bolxo materiaalaa temdeglen abza, boloxo zaniaatidaa xeregelne, gadna geografiiçeska kaarta, diagraamma ba sxeemenyydiiji өөrөө zuraza xydelmerişedte xaruulna.

Ulasxoorondiin orşom baidaliiji, soveed gyrenei amzaltanuudiiji ba BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin materiaalnuudiiji ton todo honoroor xelexedenь zaniaatida xabaadagşadanь ugaa jixeer honirxodog jym.

Nyx. Kovalioovaagai xydelmeri eneegeer dyyrgedenegyi. Zaniaatijaa yngergexedөө suglarahan xynyydei dunda diskyyssi organizovaalxa ba өөhedөөrni xelyylxiiji oroldodog ba tereniiji tuiladagşji baina. Iimehee, zaniaatida xabaadagşadanь hyylei yjede zaniaatidaa aktiivnaar beledxeze, viistypaalxiiji oroldodog bolonxoi. Xynyydei vestypaalhanai xoino nyx. Kovalioova bolbol xelsehen teemeeree viivod xeze xamtadxaza xelene.

Nyx. Kovalioova bolbol zaniaatida jabagşadai dunda avtoriteedtei bolzo şadahan baina. Zaniaatida xabaadagşadanь ulam byri olon bolno.

XAZAGAAJEV.

PARTIIINA KOMSOMOOLЬSKO AKTIIV

PETROPAAVLOVKA. (Manai sobkoorrhoo). Hajaxan Zediin aimagai ceentr deere partiiina-komsomoolьsko aktiivai suglaan bolzo, BKP(b)-ein CK-gei maiska pleenymei togtool tuxai ba SSSR ei Verxoovno Soveedei III-daxi Seessiin itoog tuxai doklaaduudiiji duulaba.

Preenide viistypaalagşad nyxed Şoisoroonov, Garaaçnin, Zodboojev ba busad bolbol tus aimag sooxi kolxoozuudai xydөө azaxiin arteeliiin Staalinska ustaaviiji xazagairuulhan faaktnuudiiji ba xuurmag kolxoozniguudiiji temdegelze, tedener xadaa Soveed kolxooznigai xyndete nereer bejee daldalaza, ynen sexe kolxoozniguudai xyzyyn deere jabanad geze ton todo faaktnuudiiji xaruulba. Aimag sooxi zarim kolxoozuud (Kaarl Maarks, Derestei) xadaa kolxoozoi obşçeestvenne gazariiji xudaldahan faaktnuudiiji xelebed.

Xydөө azaxiin arteeliiin ustaav—kolxoozno baidalai xelbereltegyi zakoon. Partiiina ba partiiina bişe bolьşeviigyyd, kommuniizmiin xeregte preedenne kolxoozniguud ba kolxooznicanuud bolbol byxii zebsegeeree ene zakooniiiji dyyrgelte bolgoxiin tylөө temesexe ujalgatai.

Preenide vestypaalhanai hyylde aktiiv bolbol BKP(b)-ein CK-gei maiska pleenymei ba SSSR-ei Verxoovno Soveedei III-daxi Seessiiin togtoolnuudiiji azalşadta gynzegiigөөr oilguulxiin tylөө kolxoozuudta agitbrigaada gargaxa ba agitaatornuudai kystovoi seminaar yngergexe g. m. konkreetne togtoomziiji abahan baina.

C. ZIMBEEJEV.

GTO ba BGTO-goi noormiiji 214 xyn ygebe

Zediin aimagta 1939 onoi torşo soo fizkylьtyyriin ba spoortiin respyblikaanska kontooroi plaanai johoor 200 xyn GTO ba BGTO-goi noormiiji tuşaaxa johotoi baihan aad, mynөө xamta 214 xyn tuşaagaad baina.

Petropaavlovkiin xysed dunda hurguuliiin huragşanar GTO-goi 1-şatiinь noormiiji—24 xyn, BGTO-goi I-II şatiinь noormiiji—45 xyn tuşaaba. Tus hurguuliiin fizoorganь, hurguuliiin direektor nyx. Karasioov bolbol fizkylьtyyriin ba spoortiin xydelmeriiiji hainaar tabiza şadahan baina. Myn tereşelen N-toriiin xysed bişe dunda hurguuliiin huragşanar GTO-goi I-şatiinь noormiiji 15 xyn ba BGTO-goi I-şatiinь noormiiji—74 xyn ygebe.

Çapaajevai neremzete kolxooz (fizoorganь nyxer Balьşakoov), Eengelьsei neremzete kolxooz (fizoorganь nyx. Galsaanov) gegşed fizkylьtyyriin xydelmeriiiji muu bişeer jabuulna.

Aimagai fizkylьtyyrei instryyktor nyx. Pliysniiin gegşiiji fizkylьtyyrei xydelmeriiiji hainaar jabuulhan deerehee, Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede kandidaad bolgon fizkylьtyyrei ba spoortiin respyblikaanska kontooroor debzyylegdehen baina. Mynөө nyx. Pliysniiin bolbol amaraltiin yjede laagernyyd deere jabuulxa xydelmeriөө beledxeze baina.

C.

ZURAG DEERE: Zakaaminai aimagai Sanagiin hurguuliiin huragşad sylөө sagtaa hurguuliiin internaadta naadaza baina.

(Çernoovoi foto)

Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai sorevnovaanida ilaja!

OPERATIIVNA XYTELBERIӨӨR XANGAXA

Ertiin paar bolbol urgasiiji deeşelyylgede zoriuulagdahan egeel gol şuxala agrotexniiçeske xemzeejabuulganuudai negenь boldog baina.

Yşөө ijyyniiin 4-de bolhon Kabaanskiin aimgyisedkoomoi VIII-daxi pleenym bolbol paar beledxelgiiji ijyyniiin 10-da dyyrgexiin tula byxii traaktorna paarkiiji ba unaagai xysiiji paar xaxalalgada mobilizovaalxa geze AZO-ji, MTS-uudai direektornyydiiji, kolxoozuudai ba selьsoveedyydei tyryylegşeneriiji ujalgalhan baina. Tereenhee xoişo nileexenşji sag yngerөө. Teed, xedii iime baibaş aimgyisedkoomoi pleenymei şiidxeberi dyyrgegdeegyi yldөө. AZO-goi medeeselei johoor ijyyniiin 11-de paar xaxalalgiin plaan oroidoo 45,5% dyyrgegdehen baina. Aimag dotor paar beledxelgee dyyrgehen gansaxan le kolxooz bii. Ene Tyryntaajevska selьsoveedei, „Kraasna Partizaan“ kolxooz.

Ilangajaa, Posoolьsko (plaanaa 19% dyyrgee), Tarakaanovska (22%) ba Niyykske (27%) selьsoveedyyd paar beledxelgiiji ton boloşogyigөөr udaaruulza baina.

Gadna, oovoşço tarilga hain jabana geze jaabaş xeleze bolxogyi. Ijyyniiin 11-de eneenei plaaniinь aimag dotoroo 40,71% dyyrgegdeed baina. Timliyske, Ilьiinske ba myn Pasoolь ko selьsoveedyyd ene xeregte şuxala anxaralaa tabinagyi.

AZO-goi, MTS-uudai ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol paar beledxelgiin, oovoşçonuudiiji tarilgiin ba xuriaalgiin maşiinanuudai remoontiiji oiriin ydernyydte dyyrgexiin tula operatiivna xytelberiөөr xangaxa johotoi.

Gen. Bazaanov.

Xydelmerinyydiiji zybөөr zoxilduulxa

Tarbagatain aimagai kolxoozuudaar tariaa ba ybehe xuriaalgiin maşiinanuudai, myn tereşelen xuriaalgiin eldeb zizexen inventaarьnuudai remoontolgo ton udaanaar jabuulagdaza baina.

Aimagai kolxoozuudta 190 zaatkanuud remoontologdonxoi baixa johotoi aad, mynөө yder oroidoo 65 zaatkanuudanь remoontologdood baina. Myn, 126 senokosiilkonuudhaa 86 senokosiilkonuud, 116 morin tarmuurnuudhaa 70 morin tarmuurnuud remoontologdobo.

„Putь bolьşevikaa“ (tyryylegşenь nyxer Çerniigovski), „Velikaja Stroika“ (tyryylegşenь—Antoonov) g. m. kolxoozuud bolbol xuriaalgiin xydөө azaxiin maşiinanuudai remoontiiji jabuulza exileedyi baina.

Gazartariaalangai oorganuud ba kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol xuriaalga ydii, xuriaalgiin maşiinanuudai remoontiiji jabuulza yrdixebdi geze bodoodle, hanaa amarxan huunad.

Mynөө, olonxi kolxoozuudta tariaa ba ybehe xuriaalgiin kampaaninuudai plaan tabigdaagyi baina. Aimag dotoronь tariaa xuriaalgada xydөө azaxiin egeel sloozno, bytөөsetei maşiina — kombainiiji remoontolgo myn le xangaltagyigөөr jabuulagdana. Tarbagatain maşiinna-traaktorna staanca bolbol 17 kombainanuudiiji remoontolxo johotoi aad, oroidoo 7-ji remoontoloo gexe gy, ali plaanaa 41 proceent dyyrgeed baina. MTS-uudai xytelberilegşed xadaa zapasnoi çaastьnuudai dutamag deerehee remoont udaaruulagdaza baina geze gemerexehee bişe jyyş xenegyi.

Tarbagatain aimagai kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol tariaa xuriaalgada zişeete hainaar beledxelge bolbol urgasa xuriaalgiin amzaltiiji şiidxedeg geze, haitar oilgoxo johotoi.

P. Şevçeenko.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

● Цветной металлургиин Арадай Комиссариат болбол Орловско областиин, Ельцедэ баригдажа байһан цинкопрокатна шэнэ заводой проектые баталаба. Энэ хадаа Наркомадай бvхы цинкопрокатна vйлэдбэриин мvнөө vгэжэ байдагһаа 4-5 дахин vлvv продукцые бvтөөн гаргаха байна. Энэ заводые 1941 ондо ашаглалгада оруулаха гэжэ хараалагдаба.

● Москвада главкинохроникын Московско отделениин студи баригдажа байна. Энэ хадаа нэгэ жэл соо киножурналнуудай зуугаад номернvvдые гаргаха байхаар хараалагданхай. Студиин ба лабораториин бvхы цехэнvvд хадаа советскэ vйлэдбэриин сложно аппаратурануудаар оборудобалагдажа байна. Киностуди болбол ерэхэ жэлдэ эксплоатацида угтэхэ.

● Главэлектромашпромой специальна комисса болбол ехэ вольтно лининvvдэй подвесно изоляторнуудые галдалгын талаар, дэлэхэй дээрэ эгээл томо туннельнэ печые тушаан абаба. Энэ хадаа Артемэй нэрэмжэтэ арматурно-изоляторна Славянска (Сталинска область) заводто байгуулагдаһан байна. Печэнь 127 метр утатай. Һара соо 50 мянган изоляторнуудай бvтөөсэтэй.

● Кокандска оймоһоной комбинадта (Узбекскэ ССР) пусковой vе эхилээ. Оймоһоной 70 машинанvvд ремонтироваалагдаһан ба тушаагдаһан байна. Оймоһоной фабрика болбол 21,7 миллион пар оймоһоной изделинvvдые гаргаха байна.

● Июниин 13-да Туркмени болбол vнгэрэгшэ жэлэйхиһээн 12 хоног урда шелковична кокононуудай бэлэдхэлгын, хабарай планиие дvvргэбэ. 1701 тонн бэлэдхэгдэнхэй.

Вvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкэ

Июниин 13-да, Вvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкын художественно совет болбол „Шубуун ажал“, „Овощеводство“ ба „Агролесомелиараци“ гэһэн гурбан павильонуудые тушаажа абаба. Илангаяа „Овощеводство“ гэһэн павильон һайнаар ба уран гоёор оформилогдонхой байна. Залай дунда, нэгэ захаһаа нvгөө захадаа хvртэр шэнэ арюун овощинуудаар-выставкын экспонадуудаар — колхозууд ба совхозуудай продукцинуудаар дvvргэгдэһэн, гигантска ваза тогтоогдонхой байна.

СССР-дэхи сайн хоёрдохи база

Грузи ба Азербайджанай сайн плантацинуудһаа баялиг ургаса хуряагдажа байна. Грузиин колхозууд ба совхозууд болбол май һара соо 10,6 милллон килограмм сайн набшаһануудые жэлэйгээ планай дvрбэнэйнь нэгые суглуулһан байна. Июниин тvрvvшын табан хоног соо миллион шахуу килограмм—жэлэйнь планай 36 процент суглуулагдаба.

Азербайджан — Союздахи сайн хоёрдохи база мvн. Ленкоранска ба Закатальска районуудай совхозуудта 1932 ондо сайн палантацинууд тvрvvшынхиеэ дэлгэрvvлэгдэһэн байгаа. Мvнөө Азербайджанда сайн плантацида 3300 гектар эзэлэгдэнхэй. Энэ жэлдэ 1700 гектар газарта сайн кустнvvд таригдаха байна.

Колхознигууд Дальна-Восток ошожо байна

САРАНСК, июниин 15. Комсомольско-на-Амур дээрэ хvдэлмэрилхэ дура хvсэлөө гараһан, Мордовско республикын колхознигуудай нэгэдэхи бvлэгэнь Дальна-Восток ошожо ябана. 250 колхознигууд—бvлэнэрэйнь 625 членгvvд гараба. Колхознигуудай замдаа ябахадань лекцинvvд, беседэнvvд организовалагдаха ба кинофильмнvvд демонстрацалагдаха байна.

Комсомольск-на-Амур ба Владивостокдохи барилгануудта вербоваалагдагшадые ябуулкын тула vшөө гурбан поезднууд вэлэдхэгдэхэ байна.

(ТАСС).

ZAHABARI

„B.-M. Ynen“ gazeedei ijyyniiin 18-ai (№ 138) noomeroi xojordoxi niuurai 3-daxi koloonkiin deerehee 13-daxi myriiji **„caarьta bişegdehen zuurşalgada...“** geed saaşanь zahaza unşaxa.

Ene noomeroi gurbadaxi xuudahanai 4-dexi koloonkiin deerehee 2-doxi abzaacai exiliiji **„Bolьşeviig paarti ba soveed praviitelьstvo...“** geze zahaad unşaxa.

Myn, ene noomeroi dyrbedexi xuudahanda „Bolьşeviig zuram baiguulxa“ gehen statьjaagai tyryyşiin koloonkiin xojordoxi medyyleliiji iigeze unşaxa: **„Ene xadaa kolxoozdo bagaar xydelmerilze, jixiiji abxaa hededeg xynyydiiji kolxoozhoo xoloduulza, kolxoozuudta azalai organizaacalgiiji bolьşeviig johoor tabilgiiji xangaxa baina“.**

REDAAKCA.

JAPOONSKO AARMIIIN RIADOVOI SOLDAAT

Xitad aradiiji esergyy, imperiaiiis japoonoi deermedelgiin dain bolbol xojor zil şaxuu yrgelzelze baina. Xyşer xynde sagtaa tulahan dain bolbol japoonoi azalşa maassanuudai niurgan deere áşagdahan baina. Sag yrgelziin mobilizaaca, oron dotorxi ekonomiiçeska polozeeniiin jixeer muudalga, japoonsko aarmiiin xitaddaxi ton jixe geegdel—ede byxii bolbol japoonsko xynzonoi dunda duragyitelgiin ba antivojeenne nastrojeeniiin urgalgada xyrgehen baina.

Jopoonoi aradai maassanuudai nastrojeeniiiji ba tedenei dainda xandalgiiji, japoonsko aarmiiin riadovoi soldaaduud todo honoroor xaruulana. Japoonsko vojeenşçinede, riadovoi soldaaduudiiji mexelxenь jixe berxetei boloo. Sag soogoo, өөhediingөө oficeernyydte mexelyylhen tedenei olonxinь xadaa mynөө, samuraiska agressiivne poliitika tuxai yneniiji oilgozo, xitad aradta esergyy jabuuldag japoonsko imperialiizmiin tonuulgiin dainai egeel protiivniganь boloo.

***

Edener yneniiji oilgobo

Xitad aradai zaviisimo bişe baixiin tylөө esergyysen temeseze baihan ba Xybei proviinciin baruun xoito talada baihan, koreiske hain duranai koorpusai zergenyydte, anxanda japoonsko soldaaduud jabahan—Araaki, Itoo ba Ikeeda geze gurban xynyyd bii jym. Edener bolbol diviizde slyzlilze, 1938 onoi oktiaabrьda, Dabeişaaniiin goorno raioondo xitad seregyydeer yibuta soxiuulhan baina. Pleende abtahanai tyryyşiin ydernyydte, japoonsko soldaaduud bolbol өөhediingөө ton jixe şiryyneer bariza jabahan baigaa, gebeşji, gansaxan şadabaritai xandalga bolbol ene şiryyn yzeliijinь boliuulza şadahan baigaa. Terenei hyylde tedenerei povedeeniiin şaltagaan elirehen baigaa. Japoonsko oficeernyyd bolbol „xitaduudta pleende abtagdahan byxii soldaaduudiiji xeheg bolgon tahalzarxidag jym“ geze soldaaduudiiji ali bolxoor ailgadag baihan jym xa. Araaki, Itoo ba Ikeeda gurban xadaa, tedeentei, tereende adali jymiiji xexegyldenь, edener xadaa өөhediingөө povedeeniiiji xubilgahan baina.

Araaki ba terenei nyxedei pleende abtagdahan, Koreiske otriaadai zoriIgo xadaa şinzelelgiin ba propagaandiin xydelmeriiiji, ilangajaa, koreicuud bolbol japoonsko xeliiji medexe tuladaa, japoonsko pleende abtagdagşadtai xydelmeriiiji jabuulxa bolno. Koreiske otriaadai seregyyd bolbol Araakiiji ba terenei nyxediiji, xitad xelen deere bişegte ba unşalgada hurgadag bolbo, tereşelen japoonsko imperialiistnuudai xitadta jabuulhan bodoto zorilgonuud tuxai, japoonoi ekonomiiçeska polozeeni tuxai tedeende oilguulan xelehen baina. Bagaxan sag yngerөө, mynөө Araaki, Itoo ba Ikeeda bolbol medegdexeerşji bişe boloo. Edener bolbol koreicuudta, japoonsko xelen deere loozungnuudiiji ba broşiuuranuudiiji bişexedenь ali bolxoor tuhalna. Broşiuura bolbol japoonsko soldaaduudai dunda tarana. Araaki ba terenei nyxedyyd bolbol Koreicuudta, tereşelen pleende şineer abtagdahan japooncuudtai xөөreldexedenь tuhalna.

Anxanda japoonsko soldaaduud baigşad bolbol maassova miitingnyyd deere vestypaaldag bolbo. Miitingnyydei negen deere Araaki iigeze xelee hen: „Minii tyrehen dereevnide, gurba mianga ylyytei xynyyd huudag jym. Tedeenhee 800 xynyydni nahanaigaa talaar aarmida slyziilxe bolgogdohon baina. 1938 onoi apreelь harada, dereevni dotor, 400 xynyyd mobilizovaalagdaa hen. Tedener bolbol, xitadiiji ezelxe gehen — dyyrgeşegyi zorilgiiji dyyrgexiin tula elьgeegdehen baina. Mynөө japoonsko aarmida baihan tariaaşad bolbol, gansaxan өөriingөө gazar badiiji abaab. Tyrelxidni, ton jixe byle tuxaigaa hanadag bolhon baina. Japoonsko aarmiiin moraalьna baidal bolbol yder jirexe byri uruugaa unana. Japoonsko oficeernyyd bolbol, xerbee soldaaduud xadaa pleende abtaa haa, xitaduud tedeniiji çaastь bolgon tahalzarxixa, tiixedenь taanar tengir deere, burxanda daxiaad bodon oşozo şadaxagyi geze ailgadag baina. Xerbee japoonsko soldaaduud bolbol xeregiiji byri ondoo geze mededeg baigaa haa, tedenei olonxinь xitad seregyydei talada oroxo baigaa hen“.

***

Riadovoi Saato Iciiro bolbol Xybei proviinciin urda zygte japoonsko negedexi diviizihee pleende abtagdahan baina. Tereniiji pleende abxadanь, esergyyseegyi hen, gebeşji bajartai baigaagyi. Bagaxan sag yngerbe. Saato bolbol Xitaddaxi dainda xen elьgeegeeb, jyynde elьgeegeeb geze oilgohon baigaa. Mynөө Saato bolbol Xitadai vojeenne foormiiji ymedenxei, japoonsko soldaaduud tuxai ton jixeer xeledeg jym.

Dainai exinde, Saato xelene, japoonsko soldaaduud bolbol xitadai talada diildelgeer dyyrgegdexe „bogonixon sengelge“ bolxo daa geze bododog baigaa. Bodoto deeree, „bogonixon sengelge“ bolbol yrgelzelgiin dain bolşohon baina. Xitadta jirehen sag soogoo, bi bolbol gerhee xeden bişegyy jadaraltai ba zөөrigyi azahuunabdi geze bişene. Jpoonsko soldaaduud bolbol exe orondoo, өөhediingөө bylede busaxiiji teseşegyigөөr xylieene. Yngerhen zilde, xitadta, japoonsko olon soldaaduud bolbol malirii ba xoleer ybeşenyydhee yxehen baigaa. Epidemiiçeske ybeşenyyd xadaa eneşji zilde japoonsko aarmiiin dunda tarana. Aarmi bolbol ybeşelөөd ba şarxataad ton jixe geegdelde orono. Minii baihan diviizi bolbol zurgaa daxin şine sostaavaar helgegdehen baina“.

Centraalьna ba Urda Xitaddaxi ugaa jixe temeselnyydte xabaadahan japoonsko gurban miangan soldaaduud bolbol amaralta tuxai prikaaziiji abaad, traansport deere ton jixe xyxiyyn bajartaigaar aşaalaba, teed tedeniiji exe orondonь abaaşaxa johotoi baigaa. Xeden yderei torşo soo poolk bolbol dalai sooguur hamaraba. Esestee syydne bolbol poortdo dyte jireşehen baiba. Soldaaduud xadaa tyrelxi niutaguudaigaa tanixa xynyydiiji bederexiiji oroldobo. Tedenei hedelgenyyd bolbol jaduu baişoo. Ene xadaa tedeende medegdeegyi, Tianьcziinei dyte şadar baihan, xitadai Takuu geze poort bolşohon baina.

Şuujaan garaba. Soldaaduud bolbol mexelebe geze medehen baina. Edener xadaa, tedenei exe orondoo busaxiin tuxai prikaazai jyyn deerehee abtagdahaniiji ba jamar uşarhaa poolk bolbol froont deere daxin sineer xajagdahan tuxai medexiiji, өөhediingөө tylөөlegşediiji kamandiirnuudtaa elьgehen baina. Komandiirnuud bolbol soldaadska tylөөlegşediiji abxahaa arsaba. Teselgejee ygei bolgozo, soldaaduud bolbol komandiirnuudtaigaa xatuu şiryyn baildaanda orobo. Baildaan bolbol oficeernyyd ba soldaaduudai xoorondoxi xatuu şiryyn tulaldaanda oruulagdaba. Buudalganuud nerjene. Japoonsko zasag bolbol xolo bişe baihan dyrben kanoneerknuudaar traansportiiji xyrieelxiiji zaxiraba. Kanoneerknuudhaa soldaaduudiiji pylimioodoor buudaba. Soldaaduud bolbol өөhediingөө eelzeende, kanoneerknuudiiji buudaba. Gebeşji, edener bolbol hainaar zebseglegdehen kanoneerknuudtai temeseliiji yrgelzelxe argagyi baihan deerehee, vosstaaniiji xadaa daragdahan bainn.

***

Japoonsko aarmidaxi antivojeenne nastrojeeniiin urgalga bolbol Japoonoi aradai maassanuudai, xitad aradai esergyy jabuulhan samurainuudai deermedelgiin dainda ton jixe duragyi delgiin urgaza baihaniiji gerşelene.

NAKONOO.

Харюусалгата редакторай орологшо Г. ДАШИЦЫРЕНОВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Пром. отд. 5-07.

БМАССР-эй НКМП-эй типографи. Уполглавлит № 803